

Obsah

Úvod.....	10
Cíl a metodologie	12
1 Teoretická východiska, vymezení pojmu	15
2 Historické a společenské podmínky vzniku branné výchovy.....	18
3 Vznik a vývoj výuky branné výchovy v období let 1918–1938 v Československu	22
3.1 Výchova ke státnosti.....	24
3.2 Brannost.....	26
3.3 Zaměření branné přípravy	27
3.4 Ustanovení branné výchovy	29
3.4.1 Právní základ	30
3.4.2 Státní škola civilní protiletecké ochrany	32
3.4.3 Specifika branné výchovy.....	33
3.5 Obsah branné výchovy	36
3.5.1 Příklady branné výchovy ve výuce	38
3.5.2 Mravní výchova k brannosti	43
3.6 Mimoškolní branná výchova	45
3.7 Branná výchova a civilní protiletecká ochrana.....	46
3.8 Branná výchova v přírodě	47
3.9 Skauting a branná výchova	51
3.10 Branná výchova pro ženy	52
3.11 Branná výchova a občanské spolky	53
3.12 Dílčí shrnutí	54
4 Branná výchova v období protektorátu Čechy a Morava	59
5 Výuka branné výchovy v období let 1945–1989.....	61
5.1 Systém branné výchovy po roce 1948	63
5.2 Subjekty podílející se na branné výchově	67
5.3 Branná výchova po roce 1961.....	69
5.4 Usnesení o jednotném systému branné výchovy.....	71

5.5	Zákon o branné výchově z roku 1973	73
5.6	Obsah branné výchovy	77
5.7	Východiska branné výchovy	82
5.8	Typy branné výchovy	85
5.9	Branná výchova na jednotlivých stupních škol	88
5.10	Metody, formy a vyučovací jednotky branné výchovy	100
5.11	Branná cvičení a další aktivity	103
5.12	Zájmová branná výchova a činnost ve společenských organizacích	106
5.13	Opatření civilní obrany	111
5.14	Dílčí shrnutí	114
6	Vzdělávání a výchova v oblasti bezpečnosti po roce 1989	117
6.1	Výchova a vzdělávání v oblasti bezpečnosti dle jednotlivých stupňů škol	119
6.2	Rámcový vzdělávací program	123
6.3	Bezpečnostní téma v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání	124
6.4	Koncepce ochrany obyvatelstva	131
6.5	Subjekty a programy podílející se na výchově k bezpečnosti	132
6.5.1	Hasičský záchranný sbor České republiky	132
6.5.2	Policie České republiky	137
6.5.3	Krajská úroveň	138
6.5.4	Příprava občanů k obraně státu	140
6.5.5	BESIP, dopravní výchova	143
6.5.6	Ministerstvo zdravotnictví, zdravotní prevence a vzdělávání	145
6.5.7	Hasík CZ	146
6.5.8	Český červený kříž	148
6.5.9	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska	150
6.5.10	Česká obec sokolská	153
6.5.11	Asociace Záchranný kruh	154
6.5.12	Centrum pro bezpečný stát	155
6.5.13	Střelecký klub Žišov	156
6.5.14	Branné oddíly České republiky	157
6.6	Dílčí shrnutí	158
7	Současné přístupy ve vzdělávání bezpečnostních témat ve vybraných státech	160
7.1	Běloruská republika	160
7.1.1	Základy bezpečnosti a vzdělávání	161
7.1.2	Další vzdělávání mládeže	163
7.2	Moldavská republika	164
7.2.1	Současný stav výuky civilní ochrany	165
7.2.2	Státní univerzity	166

7.2.3	Podpora vzdělávání v oblasti bezpečnosti v Moldavské republice	169
7.3	Polští republika	171
7.3.1	Základní charakteristika vzdělávání ve vztahu k bezpečnostním tématům	172
7.3.2	Obsah nauky o bezpečnosti a rámcové programy	172
7.3.3	Kvalifikace učitelů pro výuku témat bezpečnosti a první pomoci ..	175
7.4	Rakouská republika	177
7.4.1	Projekt Společně, bezpečně, hasiči	178
7.5	Ruská federace	180
7.5.1	Branná výchova v bývalém Sovětském svazu	180
7.5.2	Ruská federace a současnost	182
7.5.3	Vzdělávání v základech bezpečnosti na základních školách	182
7.5.4	Vysokoškolská příprava v bezpečnostních témaech	183
7.6	Slovenská republika	184
7.6.1	Vzdělávací oblasti	185
7.6.2	Vzdělávací oblast zdraví a pohyb	185
7.6.3	Soutěž mladých záchranařů civilní ochrany	186
7.6.4	Kurz na ochranu člověka a přírody a další aktivity	188
7.7	Ukrajina	189
7.7.1	Základní a střední školství na Ukrajině	190
7.7.2	Studium témat civilní ochrany na vysokých školách na Ukrajině ..	191
8	Zhodnocení vzdělávání na vysokých školách připravujících budoucí pedagogy v oblasti bezpečnostních témat	194
8.1	Metodologie výzkumu	196
8.2	Výsledky dotazníkového šetření	198
8.3	Výsledky SWOT analýzy	201
8.4	Diskuse k získaným výsledkům z šetření	204
8.5	Dílčí shrnutí	205
9	Obsahové vymezení bezpečnostního vzdělávání, teoretická východiska a další směrování	208
9.1	Obsah a pojetí nového tématu „Ochrana člověka a společnosti“	209
9.2	Teoretická východiska	211
9.3	Proces získávání vědeckých poznatků v oblasti Ochrany člověka a společnosti na vysokých školách	214
9.4	Návrh struktury výuky témat „Ochrana člověka a společnosti“	218
Závěr	225	
Použité zdroje	228	